

ชื่อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาและความฉลาดในครอบครัวของเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย

ชื่อผู้เขียน

กมลวัน ดิษยบุตร

พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิด สุจฉายา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมล ฐานสุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ เทียมศร ทองสวัสดิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี ชอนตะวัน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาและความฉลาดในครอบครัวของเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย กับความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาและปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของมารดา ระยะเวลาในการเจ็บป่วยของบุตร จำนวนบุตรของครอบครัว และรายได้ของครอบครัว โดยใช้กรอบทฤษฎีการพยาบาลของ โอเร็ม เป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มประชากรเป็นมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย ซึ่งพยานุตราับการตรวจที่หน่วยผู้ป่วยเด็ก โรคเลือดแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 40 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาและผู้ป่วยเด็ก แบบวัดความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย และแบบวัดความฉลาดในครอบครัว การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมียอยู่ในระดับต่ำ ($M = 51.60$, $SD = 8.77$)
  2. ความผูกพันในครอบครัวเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมียอยู่ในระดับสูง ($M = 169.13$, $SD = 20.30$)
  3. ความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความผูกพันในครอบครัวโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.3289$)
  4. จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของมารดาและรายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.0784$ และ $r = -.0792$ ตามลำดับ)
  5. ระยะเวลาในการเจ็บป่วยของบุตรและจำนวนบุตรของครอบครัวไม่สัมพันธ์กับความพร้อมในการดูแลบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย
- การศึกษาชี้ให้เห็นว่า มารดาที่มีความสามารถในการดูแลบุคคลที่ด้อยพัฒนาสูง เด็กได้รับการดูแลดีและครอบครัวมีความผูกพัน จึงให้ข้อเสนอแนะว่าพยาบาลที่ดูแลเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมียและครอบครัว ควรใช้ระบบการพยาบาลแบบสอนและให้การสนับสนุน เพื่อเพิ่มความสามารถของมารดาในการดูแลบุคคลที่ด้อยพัฒนา อันจะทำให้เกิดความผูกพันในครอบครัวของผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียน โรคธาลัสซีเมีย

Thesis Title Relationship Between Maternal Dependent-care Deficit of Pre-school Thalassemic Children and Family Well-Being

Author Kamolwan Disayabood

M.N.S. Maternal and Child Nursing

Examining Committee

Assist. Prof. Dr. Prakin Suchaxaya Chairman

Assist. Prof. Wimon Tanasuwan Member

Assoc. Prof. Tiamsorn Tongswas Member

Assist. Prof. Dr. Ratanawadee Chorntawan Member

Abstract

The purposes of this study were to investigate the relationship between maternal dependent-care deficit of thalassemic pre-school children and family well being ; the relationship between maternal dependent-care deficit and selected factors, including number of years in school, duration of the child's illness, number of children in the family and family income. The population was composed of 40 mothers of pre-school thalassemic children who were followed up at the pediatric hematologic clinic at the outpatient department at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital. The research instrument consisted of a demographic data form, the dependent-care deficit scale and the family

well being assessment scale developed by Caldwell (1988). Data was obtained by interview and analyzed by SPSS program for frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment co-efficient.

The results of the study revealed that:

1. The maternal dependent-care deficit of pre-school thalassemic children was low ($\mu = 51.60$, $SD = 8.77$).

2. The family well-being of pre-school thalassemic children was high ($\mu = 169.13$, $SD = 20.30$).

3. There was a negative relationship between maternal dependent-care deficit of pre-school thalassemic children and family well-being with statistical significance at the level of .01 ($r = -.3289$).

4. There was a negative relationship between number of years in school, family income and maternal dependent-care deficit of pre-school thalassemic children with statistical significance at the level of .05 ($r = -.0784$ and $r = -.0792$ respectively).

5. There was no relationship between duration of the child's illness, the number of children in the family and maternal dependent-care deficit of pre-school thalassemic children.

The study revealed that the mothers had dependent-care agency. The children were well taken care of and the family well-being was good. It suggests that nurses caring for such children and families should use educational and supportive nursing system in increasing maternal dependent care agency which will enhance the well being of families with thalassemic pre-school children.